

Maatschappelijke relevantie

14 april 2011

Na zo'n veertig jaar was ik het bijna vergeten, maar recentelijk knorde iemand in een landelijk dagblad weer eens iets over kunst en maatschappelijke relevantie. Daar keek ik van op. Maatschappelijke relevantie is namelijk afstotelijk politiek jargon uit de jaren zestig van de vorige eeuw. Een kameleontische discussietruc, waarmee iedere propagandist, naar eigen voorkeur zijn politieke boodschappenmandje mee kon vullen. Bijvoorbeeld, in links-radicalen kring betekende maatschappelijke relevantie, dat kunstenaars en musici zich rechtstreeks onder het volk moesten gaan bewegen.

Fabriekshallen, wijkpleinen en bewustmaking. Die dingen. Dat je het 'gewone volk' op een beter niveau dient door de concertgebouwen betaalbaar te houden, viel buiten het ideologisch beeld.

Ook aan reactionaire zijde koesterde men een overzichtelijke voorstelling over de sociale bruikbaarheid van de kunst. Die kwam er op neer, dat je je eigen broek moest kunnen ophouden, want zonder winst smeert de boterham aan de verkeerde kant. Dus als alles van waarde weerloos is, speel je maar viool in je vrije tijd. Jammer van de *Nachwuchs*, maar zo zit de *free enterprise* nu eenmaal in elkaar. Let wel, beide tegenvoeters refereerden aan hún maatschappelijke relevantie. Waarmee zij zich verder niet hoefden in te leven in de condities waaronder de (toon)kunst tot stand komt. Uiteindelijk leidde deze kwaakspraak tot zo'n repeterende breuk over en weer, dat het onderwerp uiteindelijk politiek verdampte. Een verademing. En dan trekt nu iemand die kromtaal weer uit de kast. Het is toch niet de tijdgeest, hoop ik? Heb ik wellicht te lang niet op de kalender gekeken?

